

Jedność NARODOWA

Biuro codzienne województwa białostockiego

Białystok, dnia 27 lipca 1946

Rok III

NASZA ROCZNICA

W Trieście

W dniu dzisiejszym obchodzi Białystok swoje własne, doroczne święto. Obchodzi drugą rocznicę niezapomnianej chwili, w której jednostki Armii Czerwonej pod dowództwem generała Kuźniecowa, po wypędzeniu oddziałów niemieckich, wkroczyły na teren naszego miasta.

Zamoczyły się rządy hitlerowskich oprawców w Białostoczyźnie krwawymi wyczynami Sicherpolizei, ekspedycjami karnymi w okolicznych powiatach, wiezami i plakatami Fromma, manipulującymi o ilości rozstrzelanych zakładników razem z robotnikami, doszczętnym wywiezieniu czterdziestotysięcznego ghetta ludzkich, mordem i katowaniem dziesiątków tysięcy ludzi.

Gwałt odciskał się gwałtem. Czekało na odpowiednią komunkturę, nie trwano „z bronią u ręki”. Walka jednoczyła wszystkich. Inteligent z Armii Krajowej, chłop albo robotnik z organizacji antyfaszystowskiej, jeńiec rański z obozu, Żyd z ghetta, wszyscy woleli gaszcz leśny i kał w dłoni od nędzy, poniewierki, śmierci głodowej albo pułki cyklonu.

Mylili się jednak ten, który przypuszczał, że w ruchu wywolenym brały udział tylko wybrane, nieliczne jednostki. Walczył cały naród. Każdy obywatel był spiskowcem. Każdy robotnik fabryczny uprawiał sabotaż.

Wszystkie oczy skierowane były na wschód. Bez względu na rozległość ustosunkowania się do tego wschodu. Którędy idą, kiedy przyjdą, czy doczekamy się tego przyjsia?

Doczekaliśmy się. Potężną falą rozlała się ofensywa Armii Czerwonej na przestrzeni 2 tysięcy kilometrów, na lądzie, morzu, w powietrzu.

Potem był gryzący oczy dym, wogorzelska i sciskająca serce, załajająca dech w piersiach radość. Ze już, że nareszcie, że są. Pierwszą rocznicę uwolnienia Białegostoku obchodziliśmy przy udziałzie przedstawicieli bohaterów Armii Czerwonej, biorących udział w walce o Białystok z generałem Kuźniecowem na czele. Żołnierze i oficerowie radzieccy mówili nam o tym, dokąd poszli, i co zrobili po opuszczeniu Białegostoku.

Szturmowali wał pomorski, walczyli pod Gdańskiem, brali Berlin, spotkali się z Amerykanami nad Łabą. Myślimy im z kolei opowiadali o naszej pracy, o tym jak puszcza liśmy w ruch fabryki, jak uruchomili koleje, o tym jak parcelowa-

liśmy i nadawali bezrolnym, marolnym i średniakom jasnie pańską ziemię obszarnczą.

Cieszyliśmy się, że został zawarty łączący Polskę i ZSRR sojusz o przyjaźni i wzajemnej pomocy, że związek nasz wzajemny zapoczątkowany w boju z wspólnym wrogiem, a scementowany wspólnie przelaną krwią, usankcjonowany jest przez prawo.

Ze spełniły się najgorętsze życzenia Dekabrystów i członków Towarzystwa Patriotycznego, Proletariackich i Narodowej Woli, polskich i rosyjskich demokra-

tów, walczących z absolutyzmem caratu.

Dzisiaj, w drugą rocznicę oswo-bodzenia Białegostoku łączymy się myślą i sercem z tymi, którzy pomogli nam zrzucić jarzmo niewoli. Z tymi, co teraz pracują w swojej ojczyźnie, i z tymi którzy teraz śpią w mogiłach, gesto po terenie naszego województwa rozsianych. Ani na chwilę nie możemy, nie potrafimy, nie chcemy zapomnieć krwawych lat niewoli hitlerowskiej, grozy śmierci zawieszanej nad każdą głową i tej chwili, w której dzięki bratniej pomocy, zrzuciliśmy nienawistne pęta.

Dyskusja wokół sprawy Niemiec

Londyn — Jak informuje korespondent agencji Reutersa, zmiany administracyjne dokonane w ciągu ostatnich dni w strefach okupacyjnych Niemiec brytyjskiej i francuskiej, uważane są przez tutejszych obserwatorów za część przygotowań, jakie czynią oba państwa, aby poprowadzić dalej przerwaną dyskusję czterech mocarstw na temat Niemiec.

Zmiany te — to dwa różnego znaczenia fakty: stworzenie przez władze

brytyjskie z północnej Nadrenii i z Westfalii oddzielnej prowincji Zagłębia Ruhry, i — z drugiej strony — przyłączenie przez władze francuskie czterech dystryktów Nadrenii do Zagłębia Saary. Pogląd wyrażony przez komentatorów radzieckich — że przygotowania te wskazują na wzrastającą tendencję państw zachodnich do podziału Niemiec spotyka się z energicznym zaprzeczeniem — o ile chodzi o Wielką Brytanię ze strony kól,

pozostających w bliskim kontakcie z przedstawicielami brytyjskimi w komisji kontrolnej.

Kola te podkreślają, że rząd brytyjski nigdy nie wyraził zgody na polityczne oddzielenie Zagłębia Ruhry od Niemiec i że nie miałby powodu zmieniać stanowiska teraz, kiedy również i Związek Radziecki sprzeciwia się temu planowi.

Jednocześnie przewiduje się, że cała dyskusja na temat Ruhry będzie dotyczyła przede wszystkim metody kontroli międzynarodowej. Przypomina się tutaj, że plany ewentualnego umiędzynarodowienia pod względem ekonomicznym były już swego czasu przedstawiane rządowi francuskiemu przez przedstawicieli Wielkiej Brytanii i że propozycje, wysuwane w Paryżu przez Molotowa dążyły również do stworzenia pewnej formy, choć może nie tak bardzo sprecyzowanej — kontroli międzynarodowej.

Przedstawiciele W. Brytanii w ostatnim czasie z większą rezerwą wypowiadają się na temat Niemiec federacyjnych — termin ten używany jest często dla oznaczenia tendencji do stworzenia demokratycznych Niemiec, oparty na autonomii z daleko idącą decentralizacją.

Dążenie to, które podobno dzieli szerokie rzesze demokratycznie nastrojonych Niemców, W. Brytanii popiera, władze brytyjskie chcą przeprowadzić likwidację dawnej pruskiej struktury państwowej i stworzyć na wielką skalę autonomiczne prowincje w tym duchu. Ale tego rodzaju „ustrój federalistyczny” musiałby silną rzeczą spowodować bardzo poważną sytuację podatkową i wogóle skarbową dla władz centralnych i rzeczoznawcy brytyjscy, którzy rozważają to zagadnienie — zdają sobie już teraz sprawę, że to gospodarcze zjednoczenie Niemiec, o które dopomina się Wielka Brytania, nie jest do pogardzenia z daleko idącym rozdrobnieniem Niemiec w dziedzinie budżetu. To jest — być może — jeden z powodów, że rozmowy o systemie federalnym ostatnio przycichły.

Wyniki wyborów

do Zgromadzenia Konstytucyjnego Indii

New Delhi. Radio hinduskie ogłosiło kompletne wyniki wyborów do Zgromadzenia Konstytucyjnego Indii.

Na 389 mandatów partia kongresowa zdobyła 208. Liga muzułmańska i niezależni 9. Około 100 mandatów zostaje zarezerwowanych dla państw hinduskich.

W New Delhi czyni się przygotowania w celu przyjęcia nowego zgromadzenia, które poraz pierwszy zbierze się w początku września. Przypuszcza się, że rząd tymczasowo

zostanie utworzony w połowie sierpnia i że pertraktacje pomiędzy lordem Wavellem z jednej strony, a Ligą Muzułmańską i Partią Kongresową z drugiej, zostaną podjęte i że to dwie wielkie organizacje polityczne będą współpracować przy utworzeniu rządu koalicyjnego.

Ostateczna redakcja ustawy o kontroli cen

Waszyngton. Senat przyjął, a następnie przesłał do Białego Domu ustawę o Urzędzie Kontroli Cen (OPA). Ustawa przywraca ceny maksymalne dla wielu artykułów, które automatycznie wyjęte zostały z pod kontroli cen, gdy w dniu 30 czerwca OPA przestała istnieć. Stosownie do ustawy powstać ma Rada Kontroli, złożona z 3 członków, która będzie miała władzę podwyższania cen maksymalnych, jeżeli zajdzie tego potrzeba.

Senat przyjął ustawę po całonocnej debacie większością 53 głosów wobec 26 głosów. Przewiduje się, że prezydent Truman zaaprobuje ustawę, ponieważ Kongres, przed zakończeniem sesji w przyszłym tygodniu nie będzie miał ani czasu, ani chęci powracać po raz trzeci do tego samego zagadnienia.

Na życzenie aliantów plebiscyt odbędzie się we wrześniu

Ateny. Przywódcy opozycji żądali odroczenia plebiscytu, ze względu na niestabilność porządku w kraju! Rząd odpowiedział na to żądanie, że wprowadzenie porządku w Grecji jest w toku, a zarówno w Grecji jak i życzenia aliantów przemawiają za tym, aby plebiscyt odbył się w dniu 1 września. Leaderzy opozycji nie doszli z premierem Zsaldaridem do porozumienia w sprawie udziału w delegacji greckiej na konferencję pokojową.

